

Reakce na vyjádření děkana FSV UK pro Transparency International

Rád bych tímto reagoval na dopis děkana Fakulty sociálních věd UK PhDr. Jakuba Končelíka, Ph.D., ze dne 7.12.2015, ve kterém se vyjádřil ke kauze neetických publikačních praktik na Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK a k okolnostem souvisejícím s neprodloužením mé pracovní smlouvy na tomto pracovišti, k němuž došlo v návaznosti na výše zmíněnou kauzu. Důvodem pro moji reakci je primárně fakt, že dotýčný text obsahuje řadu věcně nepravdivých či nekorektních informací a tvrzení, které v součtu vykreslují značně neobjektivní a zavádějící obraz celého případu a v některých případech se dotýkají mé profesní cti, případně pověsti výzkumné skupiny PolCoRe, jejímž jsem vedoucím.

V textu materiálu je uvedeno, že výzkumná skupina PolCoRe vznikla s cílem „vybudovat projektově řízené i financované výzkumné pracoviště“. K tomu musím podotknout, že podle mých informací žádný takový cíl nikdy explicitně stanoven nebyl; a pokud ano, já coby vedoucí skupiny jsem s ním nebyl seznámen. Podle popisu práce, který je součástí mé pracovní smlouvy, bylo mojí povinností „podávání přihlášek grantových projektů (minimálně podávání přihlášky do soutěže GAČR od r. 2013 opakovaně až do úspěšného podání)“, ovšem nikde a nikým nebylo řečeno, že PolCoRe má směřovat k plné finanční soběstačnosti, natož aby byl stanoven nějaký konkrétní časový horizont, během kterého má být tohoto údajného cíle dosaženo. Tříleté období, kterým je v textu dále argumentováno, odpovídalo pouze délce mé smlouvy (tři roky představují maximální délku smlouvy na dobu určitou pro vědeckého pracovníka), nikoli jakési „lhůtě“ na získání externích zdrojů pro budoucí činnost skupiny. PolCoRe byla od začátku financována z prostředků PRVOUKU P17, tedy programu na rozdělování institucionálních prostředků na podporu vědy na UK, který je naplánován až do roku 2016, takže ani z tohoto pohledu nedává údajná tříletá ochranná lhůta smysl.

Na výše citovanou větu navazuje teze, že skupina za „vymezenou dobu [sic!] nasbírala řadu kvalitních publikací a zahraničních kontaktů, ale získala pouze jeden projekt (Grantové agentury ČR). To je podle soudu současné ředitelky neudržitelný výsledek.“ Tento výrok je hrubě nepravdivou dezinterpretací očekávaných výsledků stanovených v příloze k mé pracovní smlouvě. Podle tohoto dokumentu se očekává opakované přihlašování projektu GAČR „až do úspěšného podání“. Z formulace jasně plyne, že získání takového grantu – což se nám podařilo hned na první pokus – bude považováno za splnění grantových očekávání pro období trvání grantové smlouvy. Citovaný výrok tak představuje flagrantní, účelovou změnu původně stanovených kritérií hodnocení a požadavků na vedoucího skupiny.

Z hlediska legitimizace neprodloužení mé pracovní smlouvy je bezpochyby klíčová následující pasáž: *„Současná ředitelka soudí, že při srovnání s výsledky zbylých (takto nefinancovaných) zaměstnanců a dále doktorandů (dosaženými za podstatně odlišných finančních podmínek) a při zohlednění nutnosti rozvoje dalších zaměstnanců, je zřejmé, že na další zaměstnávání dr. Štětky dle původní smlouvy by vynaložené náklady byly jednoduše příliš vysoké. A že nalézt tolik potřebné vnější zdroje financování se nepodařilo v očekávané a předpokládané podobě.“* K těmto výrokům bych rád uvedl následující:

1. Není vůbec zřejmé, jaké „výsledky“ jsou předmětem srovnání, ani jakým způsobem je kalkulována efektivita nákladů. Skupina PolCoRe se z definice věnuje primárně výzkumu a zveřejňování výsledků svého bádání. V tomto ohledu byly výsledky skupiny výrazně nadstandardní, měřeno dosavadními publikačními výkony IKSŽ. V posledních dvou letech publikovali členové skupiny dohromady mj. 6 článků v časopisech indexovaných ve Web of Science (u tří z nich jsem spoluautorem; dva z nich vyšly v časopise, který je aktuálně 11. v pořadí oboru Communications dle JCR), což je číslo srovnatelné s celkovou produkcí IKSŽ ve WoS za celé období jeho existence (nepočítáme-li publikace W.Strielkowského). Vezmu-li v úvahu, že dle mé pracovní smlouvy bylo mou povinností dosáhnout každoročně publikačních výsledků v celkové minimální hodnotě 15 RIVových bodů, je zřejmé, že jsem tuto povinnost překračoval mnohonásobně (od roku 2013 jsem publikoval 4 články ve WoS, 5 článků v Jsc/Jrec a 5 kapitol v editovaných monografiích; jediný článek v časopise *Information, Communication & Society*, IF 1,667 [2014], by měl přitom generovat min. 80 RIV bodů).
2. Citovaný text argumentuje, že není možné „další zaměstnávání dr. Štětky dle původní smlouvy“. V souvislosti s předchozími větami je tak vyvoláván dojem, jako by mezi pokračováním kontraktu za původně nastavených platových podmínek a neprodloužením smlouvy placené z IKSŽ neexistovala žádná další alternativa. Nebyla přitom vůbec diskutována možnost zaměstnávat mě – v kontextu tíživé rozpočtové situace IKSŽ – dál za snížený (základní) plat, navíc pokrácený o můj stávající úvazek (0.4) z výzkumného projektu GAČR. Že si takové náklady institut může dovolit, je zřejmé mj. z toho, že jinému kolegovi z výzkumné skupiny PolCoRe bylo naopak pokračování smlouvy nabídnuto, a to navzdory tomu, že se na rozdíl ode mě nijak nepodílí na výuce (je třeba doplnit, že dotyčný kolega pokračování úvazku odmítl, právě s poukazem na nesouhlas s postupem ředitelky IKSŽ ve věci neprodloužení mé smlouvy). Namísto toho je vytvářen dojem, že mi byla „nabíduta“ spolupráce na bázi sníženého úvazku, přestože tento úvazek se týká pouze mého grantu GAČR (končícího v příštím roce), takže technicky vzato nejde o nic, co by mohlo být učiněno předmětem nějaké „nabídky“ ze strany IKSŽ.
3. Citovaná pasáž končí výrokem, „že nalézt tolik potřebné vnější zdroje financování se nepodařilo v očekávané a předpokládané podobě.“ Nekorektnost této teze jsem doložil výše. Navazující argument, že „nebylo možné čekat na budoucí úspěch PolCoRe při získávání zdrojů na svou činnost a zároveň skončilo tříleté období, které měl PolCoRe na získání grantů vyhrazené“, je tak vysoce účelový a především nepravdivý, stejně jako je nepravdivé tvrzení, že se PolCoRe (neúspěšně) ucházel o financování v grantové soutěži, jejíž výsledky byly vyhlášeny v září 2015; projekt soutěžící o podporu v rámci programu Twinning, který má paní ředitelka ústy pana děkana na mysli, nebyl určen na podporu financování PolCoRe, ani dost dobře být nemohl, protože se jednalo o podprogram v sekci Coordination and Support Action (Horizon 2020), která je zaměřena na institucionální podporu (v tomto případě tedy na podporu celého IKSŽ), nikoli na financování výzkumných aktivit. Projekt s rozpočtem 1,1 mil. euro jsem podával já jako koordinátor a kromě mě z něj neměli být placeni žádní další členové skupiny. Pravdivá je pouze ta část tvrzení, podle níž byl projekt neúspěšný; chybí ale dodatek, že se umístil nejlépe ze všech pěti projektů UK a vzhledem k jeho vysoce kladnému hodnocení (13 z 15 bodů; hranice podpory byla 13,5 bodů) i k pokračujícímu zájmu našich

zahraničních partnerů existuje reálná naděje na úspěch v další výzvě tohoto programu, naplánované na rok 2017 (úspěch, který by FSV přinesl více než 300 tisíc euro).

Vzhledem k těmto skutečnostem je podle mého názoru více než zřejmé, že uváděné důvody neprodloužení mé pracovní smlouvy, které ve svém vyjádření shrnul na základě informací od ředitelky IKSŽ pan děkan Končelík, jsou důvody zástupnými a účelovými. S ohledem na pokračující absenci věrohodného zdůvodnění mé náhle vzniklé nadbytečnosti jsem tak nucen se nadále domnívat, že za neprodloužením mé smlouvy stojí mé aktivity týkající se upozornění na neetické publikační praktiky na IKSŽ. Tento názor opírám mj. i o fakt, že ještě v květnu 2015, tedy před vypuknutím kauzy, jsem byl na pracovní schůzce věnované snižování odměn v důsledku finanční situace na IKSŽ paní ředitelkou Dr. Němcovou Tejkalovou ubezpečen, že se mnou pro příští rok počítá; bavili jsme se v té souvislosti i o mém větším zapojení do výuky a rozdělení mého úvazku na akademický a výzkumný, s čímž jsem vyjádřil souhlas. I na základě tohoto rozhovoru jsem tedy neměl důvod předpokládat, že by moje další působení na Institutu mělo být v ohrožení. Tento dojem byl posilován také tím, že jsem nikdy nebyl ze strany nadřízených předmětem jakékoli kritiky; naopak, ještě počátkem listopadu se pan děkan na Facebooku vyjádřil slovy „činnosti skupiny PolCoRe si vážíme všichni“.

PhDr. Václav Štětka, Ph.D.,

vedoucí výzkumné skupiny PolCoRe, Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK